

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **nezl. X**, zast. zákonnou zástupkyní Y, zast. JUDr. Irenou Strakovou, advokátkou se sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. 9. 2024, č. j. 20 A 28/2023-49,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žalované **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce (stěžovatel) podal dne 1. 4. 2022 žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území České republiky, kterou Ministerstvo vnitra, odbor azylové a migrační politiky, rozhodnutím ze dne 25. 1. 2023, č. j. OAM-19374-7/DP-2022, s odkazem na § 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zamítlo a dobu platnosti povolení k dlouhodobému pobytu neprodloužilo. Správní orgán I. stupně dospěl k závěru, že pominuly důvody, pro které bylo povolení vydáno.

[2] Proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně podal stěžovatel odvolání, které žalovaná rozhodnutím ze dne 3. 8. 2023, č. j. MV-113999-5/SO-2023, zamítla a odvoláním napadené rozhodnutí potvrdila.

[3] Stěžovatel následně podal proti rozhodnutí žalované žalobu, kterou Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 30. 9. 2024, č. j. 20 A 28/2023-49, zamítl jako nedůvodnou. Městský soud s odkazem na svůj rozsudek ze dne 1. 8. 2022, č. j. 14 A 99/2020-65, publ. pod č. 4388/2022 Sb. NSS (všechna zde uvedená rozhodnutí správních soudů jsou dostupná též na www.nssoud.cz), konstatoval, že pro vyhovění stěžovatelově žádosti bylo třeba, aby nadále trvaly důvody, pro které mu bylo vydáno vízum za účelem strpění, resp. povolení k dlouhodobému pobytu za stejným účelem. To však splněno nebylo. Důvodem, pro který bylo stěžovateli uděleno vízum za účelem strpění, resp. následně povolení k dlouhodobému pobytu, o jehož prodloužení stěžovatel před správními orgány žádal, byla skutečnost, že v daném období probíhalo před správními orgány řízení o žádosti stěžovatele o vydání

povolení k trvalému pobytu [viz § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců]. V době, kdy stěžovatel o prodloužení doby platnosti daného povolení k dlouhodobému pobytu žádal, již však toto řízení neprobíhalo, neboť bylo pravomocně ukončeno. Pokud tedy odpadl důvod, na jehož základě stěžovateli svědčilo právo dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR, pak nebylo možné dobu platnosti povolení prodloužit. Městský soud nepřisvědčil ani žalobní argumentaci dovozující nepřiměřený zásah napadených správních rozhodnutí do soukromého a rodinného života stěžovatele. Stěžovatelem předestřené důvody nelze za takový zásah považovat. Městský soud neshledal důvodnou ani žádnou jinou žalobní námitku. Žalobu proto zamítl.

[4] Stěžovatel napadl rozsudek městského soudu kasační stížností, v níž uplatnil tři okruhy námitek. V prvním okruhu námitek dovozuje nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku. Městský soud se dle stěžovatele nevypořádal se všemi žalobními námitkami a nekriticky převzal závěry správních orgánů. V navazujícím okruhu námitek stěžovatel dovozuje vady v řízení před správními orgány. Podle stěžovatele nebyl skutkový stav zjištěn dostatečně a nebyla zohledněna všechna specifika posuzovaného případu. Ve třetím okruhu námitek stěžovatel vyjadřuje nesouhlas s právním posouzením věci. Stěžovatel má za to, že pokud mu bylo uděleno povolení k pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR, pak při posuzování důvodnosti žádosti o prodloužení doby jeho platnosti byly správní orgány povinny přihlídnout ke všem v žádosti tvrzeným skutečnostem, tedy i k takovým, které by odůvodňovaly udělení pobytového oprávnění dle jiného písmene § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, než dle kterého bylo vydáno povolení, o jehož prodloužení žádal. Stěžovatelem tvrzené důvody zakládají nárok na udělení pobytového oprávnění za účelem strpění pobytu na území ČR ve smyslu § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, třebaže nikoliv dle písmene c), nýbrž dle písmene a) daného ustanovení. Správní orgány tedy pochybily, pokud jeho žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu zamítly s odůvodněním, že odpadl důvod, pro který bylo dané povolení vydáno. Stěžovatel dále zdůraznil, že žádost o povolení k trvalému pobytu byla podána podle ustanovení zákona o pobytu cizinců, které bylo následně zrušeno (zrušené ustanovení nadto zakotvovalo povinnost posouzení důvodů hodných zvláštního zřetele). Správní orgány a městský soud pochybily i při posouzení přiměřenosti zásahu rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života. Z uvedených důvodů stěžovatel navrhl, aby Nejvyšší správní soud zrušil jak rozsudek městského soudu, tak i rozhodnutí žalované a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

[5] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila se závěry městského soudu a dodala, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Navrhla tedy, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl pro nepřijatelnost, popř. zamítl pro nedůvodnost.

[6] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku (§ 106 odst. 2 s. ř. s.); je podána osobou oprávněnou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátkou (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[7] S ohledem na skutečnost, že se jedná o věc, kterou před městským soudem rozhodoval samosoudce, se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. dále zabýval

pokračování

otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle tohoto ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

[8] Výklad zákonného pojmu „*přesah vlastních zájmů stěžovatele*“, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, provedl Nejvyšší správní soud již ve svém usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech:

- 1) Kasační stížnost se dotýká *právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
- 2) Kasační stížnost se týká *právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně.* Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.
- 3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit *judikatorní odklon*, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.
- 4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského (městského) soudu shledáno *zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotné právního postavení stěžovatele.*

[9] Nejvyšší správní soud neshledal argumenty svědčící pro přijatelnost kasační stížnosti.

[10] Stěžovatel v kasační stížnosti sice konstatoval, že ji považuje za přijatelnou, nekonkretizoval však, v čem její přijatelnost spatruje. Nejvyšší správní soud se tedy přijatelností kasační stížnosti zabýval sám v rozsahu, v jakém to umožňuje obecnost kasační stížnosti.

[11] Pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu, podle ustálené judikatury platí, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc zásadních skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné a z jakých důvodů považuje pro věc zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1995, sp. zn. III. ÚS 84/94, ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, a ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, nebo rozsudky zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003-130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS, ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52, ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004-62, či ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008-76).

[12] Stěžovatel konkrétně neuvádí, v čem napadený rozsudek uvedeným požadavkům nedostál. Z rozsudku je patrné, z jakého skutkového stavu městský soud vycházel, jak zohlednil podstatné skutkové okolnosti a jak na skutkový stav aplikoval rozhodnou právní úpravu. Městský soud náležitě odůvodnil, proč přistoupil k zamítnutí žaloby, resp. proč neshledal žalobní námitky důvodnými. V bodech 25 a násl. vypořádal podstatu dané věci, tj. otázku důvodnosti stěžovatelem uplatněné žádosti o prodloužení doby platnosti povolení

k dlouhodobému pobytu za účelem strpění. Neopomenul vypořádat ani další žalobní námitky, vč. námitek dovozujících nepřiměřenost zásahu správních rozhodnutí do stěžovatelova soukromého a rodinného života (srov. body 31 a násl.) rozsudku a žalobní argumentace týkající se uplatnění zásady *non-refoulement* (viz zejm. bod 29). Nepřezkoumatelnost nelze spatřovat ani v tom, že městský soud při odůvodňování žalobních námitek převzal závěry z rozhodnutí správních orgánů. Pokud správní soud shledá závěry správních orgánů správnými, je oprávněn na ně odkázat, resp. je převzít (srov. rozhodnutí zdejšího soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, publ. pod č. 1350/2007 Sb. NSS, a ze dne 19. 12. 2013, č. j. 9 Azs 13/2013-26). Není současně pravdou, že by rozsudek městského soudu stál pouze na nekritickém či mechanickém přebírání odůvodnění správních rozhodnutí. Městský soud konkrétně reagoval na každou žalobní námitku a řádně zdůvodnil, proč ji nepovažuje za důvodnou.

[13] Co se pak týče obecně namítaných vad v řízení před správními orgány, konstatuje soud, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno zásadou dispoziční. Obsah, rozsah a kvalita kasační stížnosti předurčují obsah, rozsah a kvalitu následného soudního rozhodnutí. Je-li tedy kasační stížnost kuse zdůvodněna, nemůže zpravidla již jen z tohoto důvodu založit důvod své přijatelnosti. Soud není povinen ani oprávněn domýšlet argumenty za stěžovatele. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, publ. pod č. 2162/2011 Sb. NSS). Pokud tedy stěžovatel pouze obecně namítal nedostatečně zjištěný stav věci a vady řízení před správními orgány, nemohl Nejvyšší správní soud v takové vágní a ničím nepodložené argumentaci shledat důvod přijatelnosti jeho kasační stížnosti.

[14] Nejvyšší správní soud připouští, že určitý judikaturní přesah mohlo mít řešení v kasační stížnosti nastolené právní otázky, zda jsou správní orgány při posuzování žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR povinny přihlédnout i k takovým skutečnostem, které by odůvodňovaly udělení pobytového oprávnění dle jiného písmene § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, než dle kterého bylo vydáno původní povolení, o jehož prodloužení se žádá. Tato otázka nebyla v době podání kasační stížnosti judikaturou Nejvyššího správního soudu vyřešena. Nejvyššímu správnímu soudu je však z jeho úřední činnosti známo, že obdobnou kasační stížnost jako stěžovatel podala ve skutkově i právně obdobné věci jeho matka (zákonná zástupkyně). O této kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 5. 3. 2025, č. j. 7 Azs 255/2024-46, v němž poskytl následující odpověď rovněž na uvedenou právní otázku:

„Z rekapitulovaných ustanovení zákona o pobytu cizinců vyplývá, že pro udělení povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území je třeba splnit následující podmínky: a) udělení víza k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území podle § 33 zákona o pobytu cizinců; b) délka pobytu na území překročí 1 rok; c) trvají důvody, pro které bylo toto vízum uděleno. Doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území pak nelze prodloužit, pokud pominuly důvody, pro které bylo cizinci toto povolení uděleno, resp. pro které bylo cizinci uděleno vízum k pobytu nad 90 dnů za účelem strpění pobytu na území.“

pokračování

Mezi stranami není sporné, že stěžovatelce bylo uděleno dlouhodobé vízum za účelem strpění z důvodu ve smyslu § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, a to s ohledem na probíhající řízení o její žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu na území České republiky podle § 67 zákona o pobytu cizinců. Následně (před koncem platnosti dlouhodobého víza) stěžovatelka požádala o vydání povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území. Správní orgány shledaly, že v době podání žádosti o povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území trval důvod, pro nějž jí bylo vydáno dlouhodobé vízum, tj. důvod podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Stěžovatelčině žádosti proto vyhověly a udělily jí povolení k dlouhodobému pobytu podle § 43 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to s platností do 3. 4. 2022 [toto povolení tedy bylo navázáno na stejný zákonný důvod, na který bylo navázáno i dlouhodobé vízum – § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců].

Dne 1. 4. 2022, tj. před uplynutím doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu, podala stěžovatelka žádost o prodloužení doby platnosti předmětného povolení. Této žádosti již však správní orgány nevyhověly. Shledaly totiž, že odpadl důvod, pro který bylo pobytové oprávnění, o jehož prodloužení stěžovatelka zažádala, vydáno, což má za následek nemožnost vyhovění žádosti. K tomu odkázaly na pravomocné rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 23. 6. 2021, č. j. MV-87552-4/SO-2021 [pozn.: ve věci stěžovatele se jednalo o rozhodnutí žalované ze dne 23. 6. 2021, č. j. MV-95887-4/SO-2021], kterým Komise zamítla stěžovatelčino odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 4. 5. 2021, č. j. OAM-15109-9/TP-2020 [pozn.: ve věci stěžovatele se jednalo o rozhodnutí správního orgánu I. stupně ze dne 30. 4. 2021, č. j. OAM-15104-8/TP-2020], jímž Ministerstvo vnitra zamítlo její žádost o povolení k trvalému pobytu. Správní orgány proto dospěly k závěru, že stěžovatelčině žádosti o prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území nelze s ohledem na dikci § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců vyhovět, neboť pominuly důvody, pro které bylo předmětné povolení k dlouhodobému pobytu, o jehož prodloužení stěžovatelka žádala, vydáno. S uvedeným posouzením se návazně ztotožnil i městský soud. Důvodem, pro který bylo stěžovatelce uděleno vízum za účelem strpění, resp. následně dlouhodobý pobyt, o jehož prodloužení před správními orgány neúspěšně žádala, byla skutečnost, že v daném období probíhalo před správními orgány řízení o její žádosti o vydání povolení k trvalému pobytu. Pokud však toto řízení bylo následně pravomocně ukončeno, odpadl důvod, na základě něhož stěžovatelce svědčilo právo dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území, což má za následek nutnost zamítnutí předmětné žádosti.

Nejvyšší správní soud neshledal na podkladě kasační stížnosti důvod k přehodnocení uvedených závěrů.

Stěžovatelka dovozuje, že pokud jí bylo uděleno povolení k pobytu za účelem strpění dle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, není až tak důležité, na základě kterého „písmene“ [a) až e)] tak bylo učiněno. Podstatný je fakt udělení oprávnění k pobytu a nikoliv písmeno, podle kterého bylo povolení uděleno. Např. bylo-li cizinci uděleno oprávnění k pobytu ve smyslu písm. c) § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, musí správní orgány takové oprávnění prodloužit i v případě, kdy cizinec tvrdí skutečnosti odůvodňující udělení oprávnění k pobytu dle písm. a) označeného ustanovení.

Dle názoru Nejvyššího správního soudu takto právní úprava koncipována není. Jak již bylo uvedeno, podle § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k pobytu za účelem strpění pobytu na území nelze vyhovět, jestliže pominuly důvody, pro které bylo povolení, o jehož prodloužení je žádáno, vydáno. Tyto důvody jsou obsaženy v § 33

odst. 1 zákona o pobytu cizinců, a to v písm. a) až e). Uvedené ustanovení obsahuje výčet (různorodých) důvodů, pro které lze udělit vízum za účelem strpění. Ministerstvo udělí takové vízum cizinci: a) kterému ve vycestování z území brání překážka na jeho vůli nezávislá nebo jsou-li splněny podmínky podle § 179 odst. 5; b) který je svědkem nebo poškozeným v trestním řízení a jeho účast na řízení je nezbytná; c) který v době platnosti oprávnění k pobytu, jehož platnost nelze prodloužit, požádal na území o vydání povolení k trvalému pobytu, pokud je k tomu oprávněn a o této žádosti nebylo rozhodnuto v době platnosti oprávnění k pobytu cizince na území; d) který podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva, kterým byla zrušena platnost víza k pobytu nad 90 dnů, povolení k dlouhodobému pobytu nebo povolení k trvalému pobytu anebo byla zamítnuta žádost o prodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu; e) který jako nezletilé dítě cizince, jenž na území pobývá na základě povolení k trvalému pobytu, podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva, kterým byla zamítnuta jeho žádost o povolení k trvalému pobytu podle § 66 odst. 1 písm. d) podaná na území.

Z uvedeného vyplývá, že zákon obsahuje výčet zcela konkrétních (specifických) důvodů, pro které ministerstvo udělí vízum za účelem strpění. Z logiky věci, pokud se má uvedené povolení prodloužit, je třeba, aby důvod, na základě kterého má být povolení prodlouženo, trval. V opačném případě nelze povolení prodloužit. K tomu srov. § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, podle něhož žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k pobytu za účelem strpění pobytu na území nelze vyhovět, jestliže pominuly důvody, pro které bylo povolení, o jehož prodloužení je žádáno, vydáno. Z dikce zákona lze tedy vyčíst důraz na trvání důvodu, pro který bylo původní povolení vydáno. Nelze z něj současně dovodit, že by bylo lze důvody zaměňovat. Ty, jak soud naznačil výše, se nadto významně liší. Jak tedy správně dovodil městský soud, pro prodloužení dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území v dané věci bylo třeba, aby nadále trval důvod podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, pro který byl stěžovatelce tento pobyt udělen. Stěžovatelka ani netvrdila, že by i nadále byly naplněny podmínky pro udělení dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území z důvodu podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, a trval by tak z hlediska zákona stále stejný důvod, pro který jí byl dlouhodobý pobyt za účelem strpění pobytu na území udělen. Sama naopak připustila, že řízení o její žádosti o povolení k trvalému pobytu bylo rozhodnutím žalované pravomocně ukončeno dne 23. 6. 2021. Souhlasit lze i s tím, že změna skutkových okolností změnu důvodu nezakládá. K tomu odkazuje soud i na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 8. 2022, č. j. 14 A 99/2020-65, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 4388/2022 Sb., dle něhož, „pobyt byl žalobci udělen z důvodu absence cestovního dokladu. Správní orgány přesvědčivě prokázaly, že tato překážka odpadla. Podle žalobce však existovala i druhá překážka – nemá kde pobývat. Z hlediska zákona jde o stále stejný důvod pro udělení víza za účelem strpění, tedy podle § 33 odst. 1 písm. a) ve vycestování cizinci brání překážka na jeho vůli nezávislá.“ Jinými slovy, důvod, který musí pro prodloužení pobytu za účelem strpění trvat (§ 44a odst. 3 ve spojení s § 36 odst. 3 a § 38 odst. 2 zákona o pobytu cizinců), je důvod předvídaný v § 33 odst. 1 citovaného zákona, tedy například překážka ve vycestování na vůli cizince nezávislá, nikoliv však konkrétní skutkové okolnosti, které tuto překážku představují. Konkrétní skutkové okolnosti se mohou v průběhu času měnit (srov. bod 21 a násl. a právní větu rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2021, č. j. 5 A 93/2018-42).

S městským soudem lze souhlasit i v tom, že smyslem a účelem pobytového oprávnění udělovaného podle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je umožnit cizinci setrvat na území České republiky do doby, než bude rozhodnuto o jeho konkrétní žádosti o povolení k trvalému pobytu. Toto ustanovení spojuje nárok na udělení oprávnění k pobytu s neskončeným

pokračování

řízení o konkrétní žádosti o udělení trvalého pobytu. Podmínku trvání důvodu proto nelze mít za splněnou ani tehdy, pokud konkrétní důvod s ohledem na pravomocné skončení řízení o žádosti o povolení k trvalému pobytu pominul, avšak cizinec podá další žádost o vydání povolení k trvalému pobytu (viz bod 19 a násl. rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 22. 3. 2021, č. j. 5 A 93/2018-42).

Lze tedy uzavřít, že za situace, kdy odpadl důvod dle § 33 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, nemohly správní orgány postupovat jinak než žádost stěžovatelky o prodloužení předmětného pobytového oprávnění zamítnout.

Na uvedeném závěru nemohou nic změnit ani další stěžovatelkou akcentované skutečnosti. Pro danou věc není podstatné, že žádost o trvalý pobyt byla podána podle ustanovení zákona o pobytu cizinců, které bylo následně zrušeno (zrušené ustanovení nadto zakotvovalo povinnost posouzení důvodů hodných zvláštního zřetele). Podstatné je, že stěžovatelka nesplnila podmínky dle platné právní úpravy stran žádosti o prodloužení doby platnosti dlouhodobého pobytu za účelem strpění pobytu na území. Zákon přitom nestanoví, že by v takovém případě měl správní orgán zkoumat (vedle otázky ne/odpadnutí důvodu, pro který bylo původní povolení vydáno) existenci tzv. důvodů zřetele hodných. Takové důvody (nyní platný) zákon při prodloužení předmětného pobytového oprávnění správními orgány explicitně zkoumat neukládá. Pro danou věc nejsou podstatné ani rozdíly mezi zákonem o pobytu cizinců a zákonem o azylu (zákon č. 325/1999 Sb.). Žádost, jejíž důvodnost je předmětem posuzování, byla podána podle zákona o pobytu cizinců. Správní orgány ji proto správně posuzovaly dle ustanovení obsažených v zákoně o pobytu cizinců, a nikoliv podle ustanovení obsažených v zákoně o azylu. Ten se na daný případ nevztahuje. Postup, při kterém správní orgány i soud respektovaly znění zákona a judikatury, nelze považovat ani za postup nepřipustně zasahující do stěžovatelčinych veřejných subjektivních práv, jak se snažila rovněž tvrdit stěžovatelka.“

[15] Ke dni rozhodování Nejvyššího správního soudu o nyní posuzované věci tedy daná otázka již byla jeho judikaturou vyřešena. Nejvyšší správní soud současně neshledal důvod se od citovaných závěrů odchýlit. Ani námitka týkající se možných důvodů dle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců tedy nezakládá přijatelnost kasační stížnosti.

[16] Důvodem pro prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem strpění pobytu na území ČR nejsou v posuzované věci ani okolnosti znemožňující vycestování ve smyslu § 179 zákona o pobytu cizinců. Taková překážka by mohla být důvodem pro udělení víza za účelem strpění pobytu na území ČR ve smyslu § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 5. 2022, č. j. 5 Azs 84/2021-142). O takový důvod se však v dané věci nejedná, přičemž zaměňovat jednotlivé důvody pro udělení dlouhodobého víza, resp. dlouhodobého pobytu dle § 33 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nelze (viz výše). Lze přitom poukázat na to, že stěžovatel v kasační stížnosti sám uvádí, že podal rovněž žádost o vydání dlouhodobého víza za účelem strpění pobytu na území ČR podle § 33 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, byť nebyl s touto žádostí úspěšný. Zároveň je třeba poukázat na to, že stěžovatel ani jeho zákonná zástupkyně v žádném ze svých podání neuvádějí, jaké konkrétní nebezpečí jim hrozí v případě navrácení do země původu. Samotný nedemokratických charakter režimu vládnoucího v Ruské federaci ani skutečnost, že tento režim vede agresivní, zločinnou válku proti Ukrajině, samy o sobě důvod znemožňující jejich vycestování nezakládají. Pokud se však zákonná zástupkyně stěžovatele přesto domnívala, že během jejich pobytu v ČR (resp.

od předchozího negativního rozhodnutí o jejich žádostech o mezinárodní ochranu) došlo k takové změně okolností v zemi původu, která zakládá jejich nárok na mezinárodní ochranu, nic jí nebránilo, aby jménem svým i jménem nezletilého stěžovatele podala opakované žádosti o její udělení.

[17] Kasační námitku týkající se nepřiměřenosti zásahu rozhodnutí správních orgánů do stěžovatelova soukromého a rodinného života stěžovatel v podané kasační stížnosti blíže nekonkretizoval. Soud tedy pouze obecně uvádí, že neshledal zásadní pochybení v hodnocení této otázky v rozhodnutí žalované či městského soudu, které by zakládalo přijatelnost kasační stížnosti. Je sice pravdou, že se stěžovatel na území České republiky narodil, navštěvoval zde mateřskou školu a nyní dochází do školy základní, takže jeho případné vycestování do země původu by jistě bylo zásahem citelným (z tohoto důvodu také Nejvyšší správní soud přiznal posuzované kasační stížnosti stěžovatele odkladný účinek), nicméně na druhou stranu nelze ani přehlédnout, že na území ČR stěžovatel pobýval na základě dočasného pobytového oprávnění, jeho platnost již uplynula a žádost o prodloužení doby jeho platnosti správní orgány zamítly. Dané pobytové oprávnění tedy mělo toliko provizorní (dočasný) charakter, což z logiky věci intenzitu zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele naopak oslabuje. Z hlediska nejlepšího zájmu stěžovatele jakožto nezletilého dítěte je stěžejní, že nehrozí narušení společného života stěžovatele a jeho matky (zákonné zástupkyně), neboť i žádost stěžovatelovy matky o prodloužení téhož typu pobytového oprávnění byla správními orgány zamítnuta, a to ze stejných důvodů, pro které byla zamítnuta žádost stěžovatele. Rovněž žaloba podaná stěžovatelovou matkou proti danému rozhodnutí byla zamítnuta stejně jako její kasační stížnost. Navíc je Nejvyššímu správnímu soudu z úřední činnosti známo, že stěžovatelově matce bylo pravomocně uloženo správní vyhoštění se zákazem pobytu na území členských států EU a schengenského systému na dobu 1 roku. Žaloba matky stěžovatele proti rozhodnutím příslušných orgánů policie o jejím vyhoštění byla zamítnuta rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 6. 11. 2024, č. j. 2 A 44/2024-28. Řízení o kasační stížnosti matky stěžovatele proti tomuto rozsudku je vedeno Nejvyšším správním soudem pod sp. zn. 4 Azs 270/2024, přičemž usnesením tohoto soudu ze dne 27. 11. 2024, č. j. 4 Azs 270/2024-41, byl její kasační stížnosti přiznán odkladný účinek. Lze vycházet z toho, že po dobu, po kterou bude na území ČR oprávněna pobývat matka stěžovatele, bude totéž umožněno i stěžovateli.

[18] S ohledem na uvedené skutečnosti tedy dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost stěžovatele svým významem podstatně nepřesahuje jeho vlastní zájmy, neboť se netýká otázek, které dosud nebyly řešeny judikaturou, byly řešeny rozdílně, případně vyžadovaly učinit judikaturní odklon a nejde ani o případ zásadního pochybení městského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele. Za těchto okolností Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelnou a odmítl ji.

[19] Při rozhodování o nákladech řízení Nejvyšší správní soud vycházel z usnesení svého rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, publ. pod č. 4170/2021 Sb. NSS, podle něhož je odmítnutí kasační stížnosti pro její nepřijatelnost, na rozdíl od jiných případů odmítnutí kasační stížnosti, druhem zjednodušeného meritorního přezkumu napadeného rozhodnutí krajského (městského) soudu. Výrok o náhradě nákladů řízení se tedy opírá o § 60 odst. 1 (nikoli odst. 3) ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, měla by tedy vůči neúspěšnému stěžovateli právo na náhradu nákladů, které v řízení

pokračování

o kasační stížnosti důvodně vynaložila. Ze spisu však nevyplývá, že by jí v tomto řízení vznikly náklady nad rámec běžné administrativní činnosti, proto jí soud jejich náhradu nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 13. března 2025

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu